

УДК 339.9

DOI: 10.35340/2308-104X.2020.89-4-08

**СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ
МІЖНАРОДНИХ ВИРОБНИЧО-
КООПЕРАЦІЙНИХ ВІДНОСИН
ПРОМИСЛОВИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

**STRATEGIES FOR THE
DEVELOPMENT OF
INTERNATIONAL PRODUCTION
AND COOPERATION RELATIONS
OF INDUSTRIAL ENTERPRISES**

НЕБАБА Н. О.,
кандидат економічних наук,
доцент, доцент кафедри
міжнародних економічних
відносин, регіональних студій та
туризму Університету митної
справи та фінансів

NEBABA N.,
PhD in Economics, Associate
Professor, Associate Professor of
International Economic Relations,
Regional Studies and Tourism
Department University of Customs
and Finance

Гіпотезою дослідження постало виокремлення стратегічного процесу в рамках формування механізму міжнародної виробничої кооперації промислових підприємств та підпорядкування його принципам системної інженерії, які дозволяють визначити ієрархічну підпорядкованість розширеного кола суб'єктів інтеграції та забезпечити прояв емерджентних ефектів при реалізації проєктів кооперації суб'єктів різних національних юрисдикцій. Запропоновано співвіднесення концепції стратегічного планування на основі функціональних спроможностей з описом глобальних логістичних потоків, що перетинають рівні системної холархії міжнародної виробничої кооперації підприємств. Виробничу кооперацію зведено до формування сукупності сервісів, які описують параметри поведінки холонов міжнародного економічного простору у зовнішньому оточенні. Стратегічний аспект функціонування міжнародного виробничо-коопераційного співробітництва визначено через вимоги максимізації сукупності суспільних, групових, індивідуальних ефектів співробітництва на засадах узгодження, координації та запобігання виникненню конфліктів інтересів учасників міжнародної коопераційної взаємодії.

Ключові слова: міжнародна виробнича кооперація, стратегічний процес, механізм виробничої кооперації, ефекти від співробітництва, потреби над системи.

В качестве гипотезы исследования принято выделение стратегического процесса в рамках формирования механизма международной производственной кооперации промышленных предприятий и подчинение этого процесса принципам системной инженерии. Такие принципы позволяют определить иерархическую подчиненность стратегических интересов широкого круга субъектов кооперации и обеспечить проявление эмерджентных эффектов при реализации проектов производственной кооперации субъектов различных национальных юрисдикций. Предложено соотнесение концепции стратегического планирования на основе функциональных возможностей с

описанием глобальных логистических потоков, пересекающих уровни системной холархии международной производственной кооперации предприятий. Производственную кооперацию сведено к формированию совокупности сервисов, описывающих параметры поведения холонов международного экономического пространства во внешнем окружении. Стратегический аспект международного производственно-кооперационного сотрудничества идентифицирован на основе требования максимизации групповых и индивидуальных эффектов от кооперации путем согласования, координации и нивелирования конфликтов интересов участников международной кооперационной взаимодействия.

Ключевые слова: международная производственная кооперация, стратегический процесс, механизм производственной кооперации, эффекты от сотрудничества, потребности надсистемы

The study's hypothesis consists of using systems engineering methods and principles as a basis for strategic process separation within the mechanism of industrial enterprises' international production cooperation formation. These principles make it possible to determine the hierarchical subordination of the extended range of integration entities and ensure the manifestation of emergent effects in implementing cooperation projects of entities of different national jurisdictions. It has been offered to transfer the strategic capability-based planning to the description of global logistics flows that intersect enterprises' international industrial cooperation hierarchy. Production cooperation has been reduced to the formation of a set of services that describe the parameters of holons' behavior of the international economic space in the external environment. The strategic aspect of the international production and cooperation network functioning has been determined by maximizing the set of social, group, individual effects of cooperation based on coordination and prevention of the international cooperation participants' conflicts of interest.

Key words: international production cooperation, strategic process, mechanism of production cooperation, effects of cooperation, needs of the super system

Постановка проблеми. Системна єдність світової економічної системи являє собою феномен нерозривної зв'язаності та спільності відносин суб'єктів, що визначаються спільністю засад внутрішнього устрою та неподільно пов'язані між собою складною мережею зв'язків та залежностей. Фрактальна вкладеність як специфічна властивість світової економічної системи виявляється через самоподібність відповідних патернів окремих складових до загальносистемних характеристик. Набуття світовою економічною системою нової якості функціонування через суттєві структурні перетворення розгалуженої мережі інтернаціоналізованих господарських зв'язків та відносин в ході глобалізації визначає суттєве емерджентне збільшення суспільних можливостей щодо підтримки усталеності розвитку у цілому. Зазначене збільшення можливостей розвитку учасників мережі міжнародної виробничої кооперації має відбуватися лише на стратегічному підґрунті. Разом з тим, існують певні труднощі в формуванні стратегічних альтернатив в рамках роботи механізму міжнародної виробничої кооперації промислових підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання розробки стратегії

підприємств доволі докладно представлені в наявних дослідженнях. Існує цілий перелік праць, які становлять «класику» стратегічного менеджменту. Це розробки таких авторів як І. Ансоф [1], А. Градов [13], Ф. Котлер [8], Г. Мінцберг [9], М. Портер [12] та багато інший учених. Зрозуміло, що умови коопераційного співробітництва змінюють вимоги до стратегічного процесу та вимагають врахування, наприклад, компліментарності бізнес-процесів підприємства або виникнення протиріч при формуванні вектору стратегічних цілей. Об'єктивна поширеність кількості коопераційно-інтеграційних угод призвела до збільшення робіт з адаптації класичних розробок до умов стратегічної кооперації підприємств, у тому числі міжнародної. Подібні розробки наявні в роботах, наприклад, М. Белоусенко [2], А. Бутиркіна [3], В. Горбатого [7], А. Заграновської [5], М. Кизима [7], Н. Комкова [14], О. Мичуріної [10], А. Мерсіянова [14], А. Пилипенка [11] та А. Шатракова [14]. Зазначене теоретичне підґрунтя розвиває розробки класиків стратегічного менеджменту врахування складної системи коопераційно-інтеграційних угод учасників міжнародного виробничого співробітництва.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Наявний пласт теоретичних досліджень у сфері адаптації наявного базису стратегічного менеджменту до умов міжнародної виробничої кооперації підприємств (МВК) потребує певного розширення. Так, перелічені автори не розглядають появу емерджентних властивостей міжнародних мереж виробничо-коопераційного співробітництва як ключової характеристики для стратегічного процесу. Виключенням з даного твердження може бути праця Е. Кембела та К. Саммерса [6], які досліджують прояв стратегічного синергізму, але все ж таки синергія має іншу природу та не забезпечує появу додаткових властивостей від стратегічної кооперації суб'єктів різних національних юрисдикцій. Також наявні розробки нівелюють прояв властивості супервентності глобалізованої світової економічної системи. Дана властивість знаходить виявлення у поглибленні міжнародної виробничої кооперації через розширення відмінностей в базових параметрах різних підсистем світової системи. Отже, відсутність достатнього врахування зазначених властивостей в наявних розробках потребує їх певного удосконалення, що й визначає мету статті.

Метою статті постав розвиток теоретико-методологічного підґрунтя та розробка практичних рекомендацій з організації стратегічного процесу в рамках механізму міжнародної виробничої кооперації промислових підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Реалізація мети дослідження передбачає визначення базових умов розробки й реалізації стратегій розвитку міжнародних виробничо-коопераційних відносин промислових підприємств. Як видно з мети дослідження, авторською гіпотезою є те, що такі стратегії мають розроблятися та реалізовуватися в рамках відповідного механізму міжнародної виробничої кооперації підприємств (ММВК). Структурна побудова та змістовне наповнення ММВК насамперед визначається сукупністю взаємозв'язків між всіма учасниками такого роду коопераційного співробітництва, що знаходять виявлення в узгодженості інтересів та в збалансованості використання розмаїтого інструментарію досягнення цільових орієнтирів спільної участі у відносинах світового поділу праці. Такий взаємозв'язок виражає динамічний стан міжнародного виробничо-коопераційного співробітництва у різних сферах,

обумовлює сприйнятливість учасників даного процесу до стратегічних змін умов глобальної економіки.

Отже, головною складністю реалізація мети статті є наявність численної кількості зацікавлених в результатах міжнародної кооперації осіб. Оскільки кожна з таких осіб має власні стратегічні інтереси, то в стратегічному процесі слід враховувати інтереси інших учасників МВК. Тобто мова ведеться не про розробку однієї стратегії, як корпоративної стратегії рівня підприємства, а про формування комплексу стратегій всіх зацікавлених в міжнародному виробничо-коопераційному співробітництві осіб. Також, враховуючи фрактальну вкладеність МВК при розробці стратегії слід враховувати вимоги холону більш високого рівня. За такого підходу стратегія виступає як врахування потреб холону більш високого рівня виробничо-коопераційної ієрархії. Таким чином, оскільки згідно з рис. 1 формувати ММВК слід лише з урахуванням точок зору зацікавлених сторін, стратегічний процес пропонується починати з систематизації стейкхолдерів міжнародної виробничої кооперації у відповідності з поданою на рис. 2 схемою. В «зводі знань з бізнес-аналізу» (ВАВОК) така діаграма отримала назву «цибулинна діаграма стейкхолдерів» [16, с. 356–357]. Проте на рис. 1 представлено дещо відмінні від ВАВОК рівні відображення переліку зацікавлених в розвитку міжнародного виробничого співробітництва осіб через потребу адаптації таких рівнів до холистичного до опису МВК.

Також зазначимо, що в представленій на рис. 1 схемі пропонується співвіднести системну ієрархію міжнародної виробничої кооперації з важливістю стейкхолдерів (тут враховується подана в ВАВОК матриця «рівень впливу – рівень важливості» стейкхолдерів [16, с. 356], але з наголосом на необхідність врахування стратегічних інтересів всіх можливих для ідентифікації зацікавлених сторін) та просторовими ознаками кооперації (з національними юрисдикціями присутності стейкхолдерів міжнародної виробничої кооперації). З одного боку виділення на рис. 1 осіб з національними юрисдикціями може здатися зайвим з огляду на незмінність назв стейкхолдерів, але просторова ознака може впливати на параметри виконання ними покладених ролей щодо коопераційної взаємодії. Частина перелічених на рис. 1 зацікавлених в МВК осіб базується на представленому в ISO 42010 переліку ролей розробників архітектури системи. Зазначений на рис. 1 перелік є приблизним прикладом, який може бути розширено залученням переліків зацікавлених осіб з стандартів ISO 15288 [19], в якому надається перелік ключових видів робіт навколо яких може розгортатися виробниче співробітництво, та ISO 12207 [15], який містить переліки стейкхолдерів в розрізі наданих еталонних моделей процесів (але при обов'язковій їх адаптації до умов конкретних угод з міжнародного виробничого співробітництва). Зведення ж поданої на рис. 1 схеми до тривимірної матриці «рівень ієрархії МВК – впливовість стейкхолдера – національна юрисдикція» дозволить при організації стратегічного процесу моделювати прояв емерджентних ефектів та синергії в роботі ММВК.

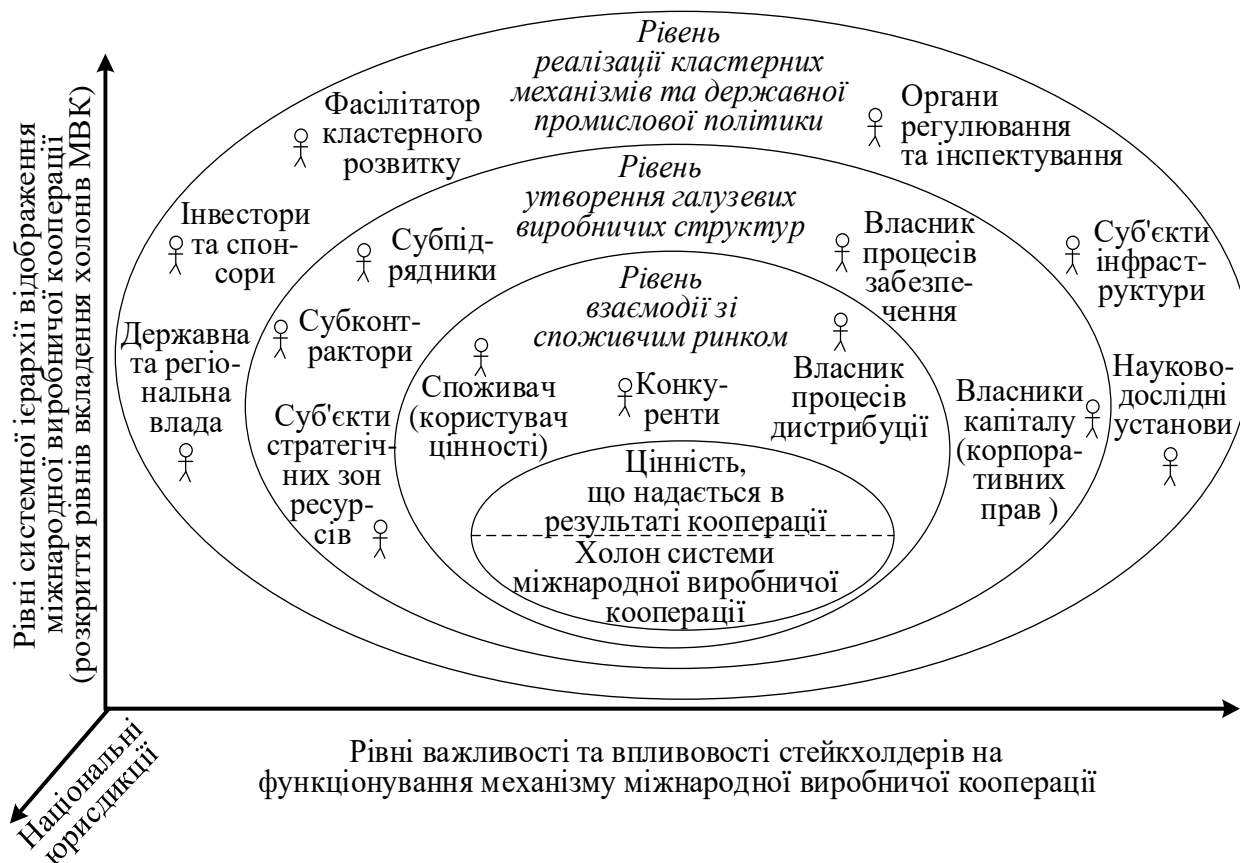

Рис. 1. Ідентифікація стратегічних інтересів зацікавлених в розвитку міжнародної виробничої інтеграції осіб (стейкхолдерів)

Враховуючи наявну на рис. 1 ієрархію холонів міжнародної виробничої кооперації та сукупність суб'єктів стратегічного процесу можна висунути ряд припущень щодо розробки стратегій розвитку міжнародних виробничо-коопераційних відносин промислових підприємств. По-перше, розробка стратегії перетворюється в постійний процес встановлення та коригування вектору стратегічних пріоритетів, які будуть змінюватися за мірою просування цільової системи за стадіями її життєвого циклу. По-друге, в роботі механізму міжнародної виробничої кооперації можуть бути використані всі наявні концепції стратегічного менеджменту. Формалізація архітектури мережі виробничої кооперації створює базис для узгодження стратегічних інтересів всіх зацікавлених осіб. По-третє, фрактальна вкладеність та наявність системної холархії міжнародної виробничої кооперації дозволяє розглядати стратегію як перенесення потреб холону більш високого рівня у якості вимог до практик реалізації сервісу, що надається підлеглим рівнем ієрархії МВК. По-четверте, стратегія в рамках МВК має орієнтуватися на прояв емерджентності, яка передбачає появу нових властивостей від взаємодії холонів різних рівнів (тоді як синергія розкривається в взаємній підтримці учасників МВК одного системного рівня). Отже, складові стратегічного процесу мають відповідати всім системним рівням економічного устрою суспільства.

Враховуючи перелічені особливості стратегічного процесу звернемо увагу, що в решті решт стратегія орієнтується на визначення цінності на виході мережі

виробничої кооперації та відбір практик продукування такої цінності. Безпосередньо формування цінності (цільової системи) має відбуватися з урахуванням правил, принципів та паттернів присутності підприємства на глобальному ринку в цілому чи на окремих його сегментах (цільових ринках). Сукупність таких правил відповідає 5П-тлумаченню стратегії Г. Мінцбергом [9]. В контексті механізму міжнародної виробничої кооперації формування стратегії також має враховувати системну ієрархію МВК та розглядатися з боку всіх зацікавлених в міжнародному виробничому співробітництві осіб. Тобто кожен з означених на рис. 1 стейкхолдерів матиме свій вектор стратегічних цілей щодо участі у проєктах та процесах міжнародної виробничої кооперації.

Оскільки суб'єкти кооперації здатні змінювати власні цілі та уподобання, так саме як може змінюватися кон'юнктура глобального ринку, вироблення стратегії не може бути одноразовою дією. Стратегія має коригуватися за мірою руху цільової системи та систем в забезпеченні за стадіями їх життєвого циклу. Більш того, стратегія має враховувати побажання власників корпоративних прав підприємств, які залучаються до міжнародної виробничої кооперації. За такого підходу утворення глобальних ланцюгів вартості відбувається з урахуванням дисципліни корпоративного управління (з урахуванням всіх можливих обмежень щодо розподілу корпоративного контролю та національного законодавства країн присутності щодо угод зі злиття-поглинання) та міжнародного руху капіталу. Цілком зрозумілим, що механізм МВК має враховувати відмінності у плати за ресурси та рівні витрат виробництва суб'єктів господарювання різних національних юрисдикцій, рівень інфляції за країнами пропозиції цінності, рівень політичних та економічних ризиків, ступінь захисту інтересів власників капіталу за країнами присутності глобального ланцюга вартості тощо. Цілком природним є те, що такі фактори визначають важелі та інструменти ММВК, а також впливають на його структуру (точніше на архітектуру механізму).

За авторською гіпотезою стратегія міжнародної виробничої кооперації зводиться до формування стійкої конфігурації елементів архітектури мережі міжнародного виробничо-коопераційного співробітництва. Відповідно логіку стратегічного процесу можна звести до представленої на рис. 2 схеми.

В представленій на рис. 2 схемі використано елемент «Плато» мови Archimate [21], який відображає стійку конфігурацію елементів архітектурної моделі. Процесна складова розкривається в рамках конфігурації, проєктна – в рамках зміни конфігурації елементів або навіть при зміні національної юрисдикції виконавця конкретного бізнес-процесу. Також передбачено наявність певного «ядра», навколо якого розгортаються бізнес-процеси створення цінності (глобальні ланцюги вартості за визначенням Г. Дугінець [4]) та виведення цінності на обраний цільовий сегмент глобального ринку. Зазначене «ядро» доповнюється процесами адаптації створюваної цінності до вимог споживачів заданої країни присутності. Також необхідно звернути увагу, що проєкт розвитку міжнародної виробничої кооперації призводить до зростання консолідованого потенціалу учасників виробничої кооперації.

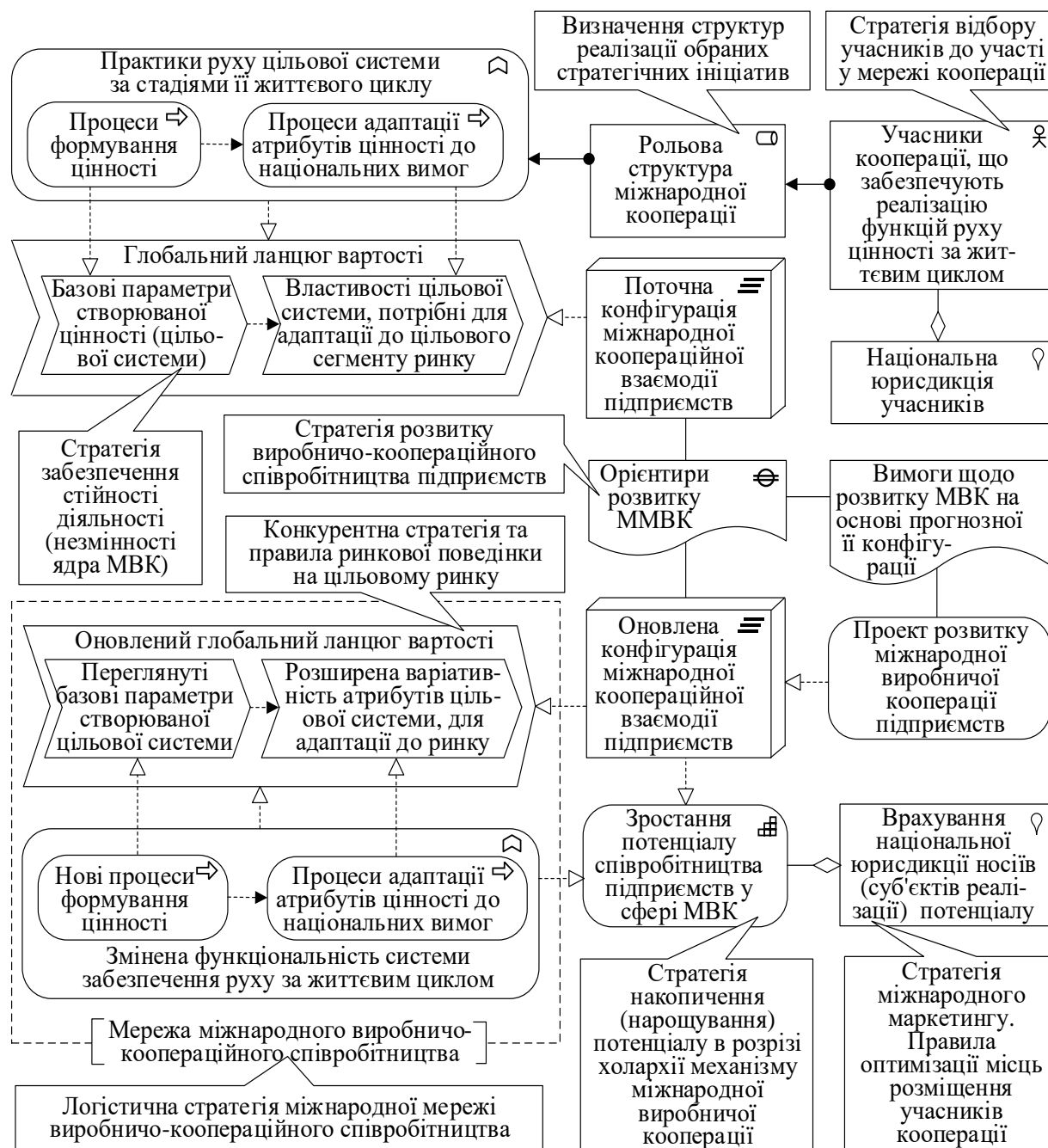

Рис. 2. Архітектурна модель розгортання стратегічного процесу в рамках організації міжнародного виробничо-коопераційного співробітництва промислових підприємств

Ще однією складовою авторської гіпотези є можливість реалізації обраної стратегії на основі орієнтації роботи ММВК на вимоги сервісно-орієнтованої парадигми. Така парадигма докладно представлена в роботах таких авторів як, наприклад, Т. Ерл [18], М. Росен [20] та Е. Ель-Шейх [17]. Логіка архітектурного моделювання надання сервісів у зв'язку з врахуванням національної юрисдикції зацікавлених у міжнародній виробничій кооперації осіб представлена на рис. 3. При цьому на рис. 3 відображено наслідування практик діяльності в рамках фрактальної вкладеності складових міжнародної виробничої кооперації. Таким

чином дане положення декларує наявність географічно визначеного провайдера надання сервісу, який змінює цільову систему згідно до потреб надсистеми.

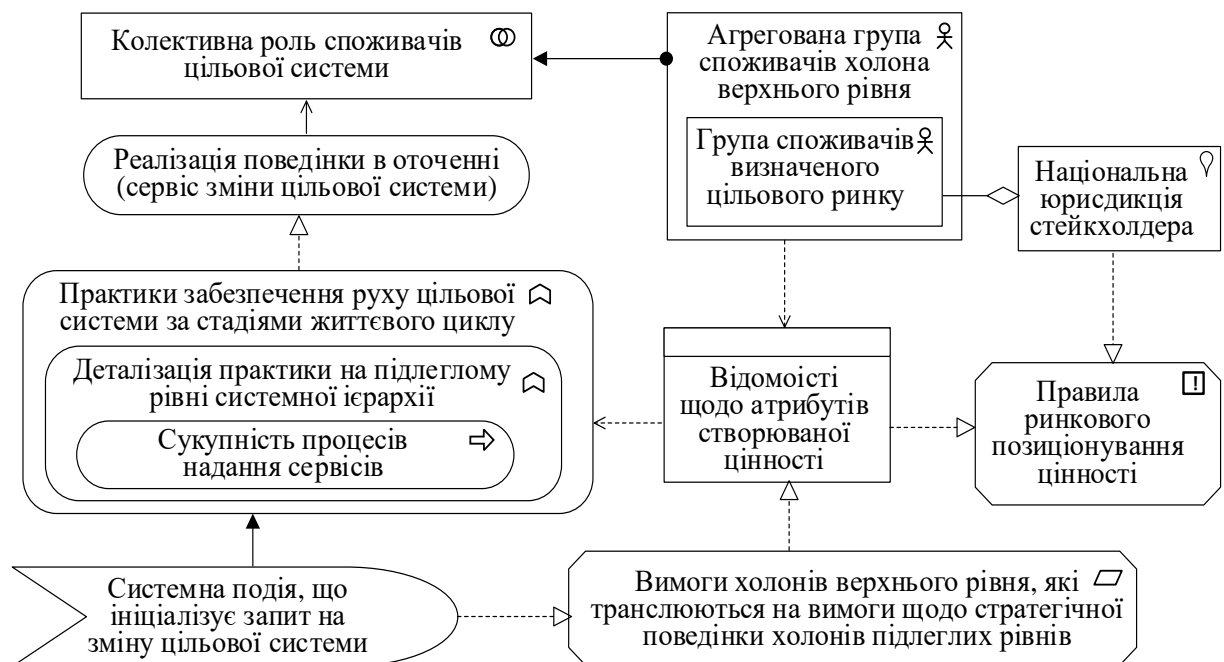

Рис. 3. Приклад архітектурного моделювання сервісів в рамках виконання стратегічного процесу міжнародного виробничо-коопераційного співробітництва промислових підприємств

Вкладеність елементів поданої на рис. 3 схеми розкриває організаційний аспект стратегічного процесу в рамках ММВК. Сервісно-орієнтована парадигма визначає роль та взаємозв'язки кожної структурної ланки, завдання, функції, методи та способи кооперування, забезпечує поєднання та взаємодію елементів системи наднаціональних коопераційних відносин. Стратегічний аспект функціонування міжнародного виробничо-коопераційного співробітництва визначається вимогами максимізації сукупності суспільних, групових, індивідуальних ефектів співробітництва на засадах узгодження, координації та запобігання виникненню конфліктів інтересів учасників співпраці.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином в статті доведено твердження, що успішне розгортання мереж міжнародного виробничо-коопераційного співробітництва може бути реалізовано лише на стратегічному підґрунті. Також зроблено наголос, що більшість описаних в літературі функціональних та операційних стратегій можуть бути реалізовані в рамках міжнародного виробничо-коопераційного співробітництва за умови врахування особливості предметної області дослідження. Таке врахування та опис трансформацій зазначених стратегій становитиме перспективи подальших розробок автора.

Література:

1. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия. СПб.: Питер, 1999. 416 с.
2. Белоусенко М. В. Загальна теорія організації: організаційна еволюція індустріальної економіки. Донецьк: ДонНТУ, 2006. 432 с.

3. Бутыркин А. Я. Вертикальная интеграция и вертикальные ограничения в промышленности: научная монография. М.: Едиториал УРСС, 2003. 200 с.
4. Дугінець Г. В. Глобальні ланцюги вартості: монографія. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 412 с.
5. Заграновская А. Интеграция предприятий: оценка целесообразности и допустимой степени независимости участников холдинга: монография. Saarbrücken: LAP LAMBERT Academic Publishing GmbH & Co. KG, 2011. 223 с.
6. Кемпбелл Э., Саммерс К. Стратегический синергизм. СПб.: Питер, 2004. 416 с.
7. Кизим Н. А., Горбатов В. М. Концентрация экономики и конкурентоспособность стран мира: монография. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2005. 216 с.
8. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент. СПб.: Питер, 2001. 752 с.
9. Минцберг Г., Куинн Дж.Б., Гамая С. Стратегический процесс. СПб.: Питер, 2001. 688 с.
10. Мичурина О. Ю. Теория и практика интеграционных процессов в промышленности: монография. М.: ИНФРА-М, 2012. 287 с.
11. Пилипенко А. А. Стратегічна інтеграція підприємств: теоретичні основи, механізм управління та моделювання розвитку: монографія. Харків: ВД «Інжек», 2008. 408 с.
12. Портер М. Конкурентное преимущество. Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость. М.: Альпина Паблишерз, 2008. 720 с.
13. Стратегия и тактика антикризисного управления фирмой / ред. А. П. Градов, Б. И. Кузин. СПб.: Специальная литература, 1996. 512 с.
14. Шатраков А. Ю., Комков Н. И., Мерсиянов А. А. Стоимость предприятий при интеграционном процессе. М.: Экономика, 2008. 350 с.
15. ISO/IEC/IEEE 12207:2017 Systems and software engineering – Software life cycle processes. URL: <https://www.iso.org/standard/63712.html>.
16. A Guide to The Business Analysis Body of Knowledge (BABOK). Toronto: International Institute of Business Analysis, 2015. 514 с.
17. El-Sheikh E., Zimmermann A., Jain L. C. Emerging Trends in the Evolution of Service-Oriented and Enterprise Architectures. USA: Springer International Publishing, 2016. 276 с.
18. Erl T. Service-Oriented Architecture: Analysis and Design for Services and Microservices. Boston: Prentice Hall, 2017. 418 с.
19. ISO/IEC 15288:2015 «Systems and software engineering - System life cycle processes». URL: <https://www.iso.org/standard/63711.html>.
20. Rosen M., Lublinsky B., Balcer M. J. Applied SOA. Service-Oriented Architecture and Design Strategies. Greenwich: Wiley Publishing, Inc., 2008. 600 с.
21. The ArchiMate 3.1 Specification. URL: <http://pubs.opengroup.org/architecture/archimate3-doc/toc.html>.

References:

1. Ansoff I. Novaya korporativnaya strategiya. SPb.: Piter, 1999. 416 s.
2. Belousenko M. V. Zagaljna teorija orghanizaciji: orghanizacijna evoljucija industrialjnoji ekonomiky. Doneck: DonNTU, 2006. 432 s.

3. Butyrkin A. Ya. Vertikal'naya integratsiya i vertikal'nye ogranicheniya v promyshlennosti: Nauchnaya monografiya. M.: Editorial URSS, 2003. 200 s.
4. Duginets' G. V. Global'ni lantsyugi vartosti: monografiya. K.: Kiïv. nats. torg.-ekon. un-t, 2018. 412 s.
5. Zagranovskaya A. Integratsiya predpriyatiy: otsenka tselesoobraznosti i dopustimoy stepeni nezavisimosti uchastnikov kholdinga: monografiya. Saarbrücken: LAP LAMBERT Academic Publishing GmbH & Co. KG, 2011. 223 s.
6. Kempbell E., Sammers K. Strategicheskiiy sinergizm. SPb.: Piter, 2004. 416 s.
7. Kizim N. A., Gorbatov V. M. Kontsentratsiya ekonomiki i konkurentosposobnost' stran mira: monografiya. Kharkiv: VD «INZhEK», 2005. 216 s.
8. Kotler F. Marketing menedzhment. SPb.: Piter, 2001. 752 s.
9. Mintsberg G., Kuinn Dzh.B., Gamaya S. Strategicheskiiy protsess. SPb.: Piter, 2001. 688 s.
10. Michurina O. Yu. Teoriya i praktika integratsionnykh protsessov v promyshlennosti: monografiya. M.: INFRA-M, 2012. 287 s.
11. Pylypenko A. A. Strategichna integracija pidpryjemstv: teoretychni osnovy, mekhanizm upravlinnja ta modeljuvannja rozvytku: monoghrafija. Kharkiv: VD «InzhEK», 2008. 408 s.
12. Porter M. Konkurentnoe preimushchestvo. Kak dostich' vysokogo rezul'tata i obespechit' ego ustoychivost'. M.: Al'pina Pablisherz, 2008. 720 s.
13. Strategiya i taktika antikrizisnogo upravleniya firmoy: red. A. P. Gradov, B. I. Kuzin. SPb.: Spetsial'naya literatura, 1996. 512 s.
14. Shatrakov A. Yu., Komkov N. I., Mersiyanov A. A. Stoimost' predpriyatiy pri integratsionnom protsesse. M.: Ekonomika, 2008. 350 s.
15. ISO/IEC/IEEE 12207:2017 Systems and software engineering – Software life cycle processes. URL: <https://www.iso.org/standard/63712.html>.
16. A Guide to The Business Analysis Body of Knowledge (BABOK). Toronto: International Institute of Business Analysis, 2015. 514 c.
17. El-Sheikh E., Zimmermann A., Jain L. C. Emerging Trends in the Evolution of Service-Oriented and Enterprise Architectures. USA: Springer International Publishing, 2016. 276 c.
18. Erl T. Service-Oriented Architecture: Analysis and Design for Services and Microservices. Boston: Prentice Hall, 2017. 418 c.
19. ISO/IEC 15288:2015 «Systems and software engineering - System life cycle processes». URL: <https://www.iso.org/standard/63711.html>.
20. Rosen M., Lublinsky B., Balcer M. J. Applied SOA. Service-Oriented Architecture and Design Strategies. Greenwich: Wiley Publishing, Inc., 2008. 600 c.
21. The ArchiMate 3.1 Specification. URL: <http://pubs.opengroup.org/architecture/archimate3-doc/toc.html>.

The research relevance is explained by the fact that if an enterprise's strategy concept is quite detailed, its transfer to international production cooperation is faced with many complications. These complications are the need to consider the orthogonal

interests of a significant number of people involved in production and cooperation and the presence of complex hierarchical subordination of such interaction participants. The study's hypothesis consists of using systems engineering methods and principles as a basis for strategic process separation within the mechanism of industrial enterprises' international production cooperation formation. These principles make it possible to determine the hierarchical subordination of the extended range of integration entities and ensure the manifestation of emergent effects in implementing cooperation projects of entities of different national jurisdictions. It has been offered to transfer the strategic capability-based planning to the description of global logistics flows that intersect enterprises' international industrial cooperation hierarchy. The international production cooperation strategy has been focused on determining the value of the global value chain's output and the selection of practices for the production of such value. Besides, the international production cooperation strategy has been reduced to forming a stable configuration of the architectural elements of the global production cooperation network. The corresponding logic of the strategic process has been declared. Accordingly, the strategy of international cooperation is seen as the implementation at the level of a single holon request to meet the upper system's needs (higher-level holon's needs). Production cooperation has been reduced to the formation of a set of services that describe the parameters of holons' behavior of the international economic space in the external environment. The strategic aspect of the international production and cooperation network functioning has been determined by maximizing the set of social, group, individual effects of cooperation based on coordination and prevention of the international cooperation participants' conflicts of interest.